

EUZKO GAZTEDI - EGIK EUZKO JAURLARITZAREN 90 URTEURRENA OSPATZEN DU, BALORE DEMOKRATIKOEN INGURUKO HAUSNARKETARA GONBIDAPENA LUZATUZ.

1936ko urriaren 7a mugarri historikoa da gure herriaren historian: egun hartan eratu zen lehen Euzko Jaurlaritza, Gerra Zibilaren erdian, Jose Antonio Agirre lehen Lehendakari zela. Aurten, 90 urte betetzen dira ordutik.

Bilboko Carlton hotelean eratu zen Euzkadiko lehen gobernu autonomoa, eta hantxe izan zuen egoitza ofiziala. EAJko, Ezker Errepublikanoko eta PSOEko ordezkariak, besteak beste, osatutako koalizio gobernuak defentsa, autonomia eta oinarritzko zerbitzuak antolatu behar izan zituen gerra betean.

Euskal autogobernu instituzionalaren lehen urratsa izan zen hura. Orduan egindako lanak bidea zabaldu zien gaur egungo euskal erakundeei, eta, urte batzuk geroago, Gernikako Estatutuari.

Ideologia oso desberdinetako ordezkariak eseri ziren mahai-inguruan. Gerra betean, adostasuna eta humanismoa hartu zituzten oinarri, eta elkarriketaren bidez, eskubide indibidualak eta sozialak, bake soziala, ordena publikoa, euskara, kultura eta erlijio askatasuna bermatzen saiatu ziren. Aldi berean, herritarren eguneroko beharrei erantzun behar izan zieten: osasunari, hornidurari, justiziar, ogasunari, industriari, garraioari, nekazaritzari eta hezkuntzari.

Agirre Lehendakariaren gobernupean sortu zen Ertzaintza, euskaldun guztion zerbitzurako erakundea. Unibertsitate publikoaren lehen urratsak ere eman ziren, Basurtuko Ospitalean Medikuntza Fakultatea abian jarrita; eta ikurriñaren nahiz ereserkiaren bidez, Euzkadiren eraikuntza sinbolikoari ere ekin zioten.

Sinbolo horiek historia eta ahalegin kolektiboa dituzte atzean. Ez dugu onartuko Euzkadiren eraikuntzan gutxien lagundu duten alderdi politikoek sinbolo horiek gaur beren etekin politikorako erabiltzea.

Euzko Gaztedi - EGIrentzat gobernu hura erakusburu eta iparrorratz da. Ezohiko egoera batean jaio zen batasuneko gobernu izan zen, Aberriaren eraikuntza eta pertsonak erdigunean jarri zituena. Ideia desberdinak izanik ere, bazekiten elkar entzuten eta batzen zituena bilatzen. Horixe da utzi ziguten irakaspena: **printzipioetan sendo, besteen ideiekiko errespetuz eta adostasunerako prest aritzea.**

Azkenaldian, populismoaren gorakadak aspaldi gainditutzat jotzen genituen diskurtsoak ekarri ditu berriro plazara. Zarata politikoaren erdian jarrera antidemokratikoak indartu dira, eta lehen onartezinak iruditzen zitzaizkigun mezu batzuk normaltasunez zabaltzen hasi dira.

Krisi humanitarioen aurrean arrazismoak eta xenofobiak gero eta leku handiagoa hartzen dute eztabaida publikoan. Berdintasunean aurrera egin dugun arren, emakumeen eskubideak eta gizartean duten lekua berriz auzitan jartzen dituzten ahotsak entzuten dira. Eta indibidualismoak indarra hartzen duen bitartean, gero eta pertsona gehiago daude zaurgarritasun egoeran.

Horregatik da gaur ere baliotsua lehen Euzko Jaurlaritzaren irakaspena. Garai latzenetan ere, desberdinen artean hitz egin, adostasunak bilatu eta pertsonen beharrak erdigunean jarri zituzten. Guk ere hori egin behar dugu: eskubideak eta demokrazia irmo defendatu, inor atzean utzi gabe.

Hurrengo galdera planteatzen zaigu gazteoi: Lagunduko ote digu lehendabiziko Euzko Jaurlaritzaren ondare eguneratuak egungo eta etorkizuneko erronkei eta desfioei aurre egiteko beharrezkoa dugun hausnarketan?

Aberrigintzan darraigu, sustrai sakonak ditugu, geure erakundeak ditugu eta, batez ere, izaten jarraitzeko borondatea. Ez dugu uste iragana errepikatu behar dugunik; ez, baina ondo legoke batzuetan begirada atzera botatzea, eta baliagarriak zaizkigun balioak berreskuratzea: elkarriketa, adostasuna, ausardia eta pertsonenganako konpromisoa.

Gure sustraian aurki dezakegu etorkizunerantz egiteko indarra. Hori da belaunaldi honen egitekoa: jaso dugun ondarea zaindu, gaurko erronkei erantzun eta biharko Euzkadi eraikitzen jarraitzea.

DEMOKRAZIA INDARTU.